

**Zvláštní příloha vydání občasníku
Paprek ze tmy**

Vážení přátelé,
obracíte se na nás zda musíte podepsat smlouvu o sociální službě pokud chcete odebírat pouze časopis, chodit na kluby, využívat poradenství Nemusíte a nikdo vás k tomu nesmí nutit. U pobytů záleží na tom do jaké služby jsou zařazeny.

Máte možnost se i sami zeptat a vše si ověřit buď v on-line poradně na stránkách NRZP

<http://www.nrzp.cz/online-poradna/>

nebo si vybrat poradnu v místě svého bydliště a to na

<http://www.poradnaprouzivatele.cz/dokumenty-odkazy.php>

Tyto poradny vám zodpoví veškeré dotazy týkající se sociální oblasti. Dále existuje poradna kam se můžete obrátit s problémy týkající se především občanského práva

http://www.remedium.cz/obcanska_poradna.php

Zeptali jsem se na Národní radě pro zdravotně postižené v on-line poradně

Pačesová Ota - KPČH se ptal:

Předmět: *uzavírání písemných smluv o soc. službách*

Obrací se na nás naši členové s dotazem zda postup o.s. kde jsou členy je správný. Někteří nechtějí již od o.s.používat žádné sociální služby, protože o ně pečuje rodina a chtějí pouze odebírat zvukový čtvrtletník, který si podle inzerce na www. může objednat kdokoliv. Občas využít poradenství a navštívit klub. O.s. má plně hrazeno statní dotaci tyto bezplatné služby. Nad touto praxí se pozastavili i další členové, ale smlouvy pro svůj klid raději podepsali. Bylo jim řečeno, že to Zákon vyžaduje (viz sdělení v úvodu). V par.91 je přece explicitně uvedeno na jaké služby se mají smlouvy uzavírat. Odebírání časopisu, za které se platí předplatné opravdu nevím kam zařadit. Je postup o.s. správný, v případě, že nikoliv co mohou proti tomu naši členové učinit. Děkuji, Pačesová –KPČH

Odpověď na dotaz:

Váš dotaz má část "právní" - normativní a část se týká obecné komunikace. Z právního pohledu opravdu nikdo nemůže druhou stranu "nutit" k uzavření smlouvy o poskytování sociální služby. Smlouva je totiž z povahy věci samé soukromoprávní d o h o d o u dvou rovnoprávných stran o poskytování sociálních služeb - tedy služeb mezi poskytovatelem a uživatelem sociální služby. Máte pravdu, že pouhý odběr časopisu není poskytováním sociální služby a stejně tak máte pravdu, že sociální poradenství (§ 37 zákona) je poskytováno bezplatně.

V každém případě je špatné, pokud - kdokoliv - nutí druhou stranu k podpisu smlouvy, smluvní vztah musí být dobrovolný a již tímto krokem porušuje poskytovatel standardy sociálních služeb. Ještě horší je, pokud poskytovatel nutí k podpisu smlouvy na neexistující sociální služby. V každém případě - k Vašemu dotazu jak se bránit - je rada jednoduchá: takové smlouvy nepodepisovat.

Nicméně - k Vaší úvaze - vyslovené v tomto dotazu: Jestliže budeme hovořit o Sociálně aktivizačních službách pro seniory a osoby se zdravotním postižením, pak skutečně není zákonem stanovena povinnost uzavírat smlouvu, a to dokonce ani když o to požádá jedna smluvní strana - musí souhlasit - mít zájem ji uzavřít strany obě. -jam-

Další odpověď z právní poradny NRZP:

Vážený pane, kluby jsou zájmovým zařízením, které pro své aktivity využívají zdravotně postižení. Skutečně není potřeba uzavírat smlouvu. Tolik zatím v odpověď. V.D.

Pro lepší orientaci uvádíme ze zákona o sociálních službách:

Ze zákona o sociálních službách č. 108/2006

§ 2

Základní zásady

(1) Každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství (§ 37 odst. 2) o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení.

(2) Rozsah a forma pomoci a podpory poskytnuté prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob. Pomoc musí vycházet z individuálně určených potřeb osob, musí působit na osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat jejich sociální začleňování. Sociální služby musí být poskytovány v zájmu osob a v náležitě kvalitě takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod osob.

§ 91

(1) O poskytnutí sociální služby uzavírá osoba smlouvu s poskytovatelem sociálních služeb. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, 57, 58 a 68 musí být uzavřena v písemné formě. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 54, 56, 65 a 70 musí být uzavřena v písemné formě, pokud alespoň jedna smluvní strana při jednání o uzavření smlouvy tuto formu navrhne.

Výklad: Logicky z uvedeného vyplývá, že na ostatní se smlouva uzavírá pouze pokud s tím souhlasí obě strany. A není povinností smlouvy uzavírat.

Níže uvádíme o jaké konkrétní služby se jedná, na které smlouva být musí a zákon to vyžaduje:

§ 39 Osobní asistence , § 40 Pečovatelská služba, § 41 Tísňová péče, § 42 Průvodcovské a předčitatelské služby, § 43 Podpora samostatného bydlení § 44 Odlehčovací služby, § 45 Centra denních služeb, § 46 Denní stacionáře, § 47 Týdenní stacionáře, § 48 Domovy pro osoby se zdravotním postižením, § 49 Domovy pro seniory, § 50 Domovy se zvláštním režimem, § 51 Chráněné bydlení, § 52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče, § 57 Azylové domy, § 58 Domy na půl cesty, § 68 Terapeutické komunity.

Je povinné pouze pokud to jedna strana vyžaduje:

§ 54 Raná péče, § 56 Tlumočnické služby, § 65 Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, § 70 Sociální rehabilitace (sem se mohou řadit např. rekondiční pobyty)sociální rehabilitace (§ 70), s výjimkou základních činností poskytovaných podle § 70 odst. 3, (tj. stravování a ubytování)

Níže uvádíme na co se nemusí uzavírat písemné smlouvy a smlouvu nemusíte podepsat, a přesto vám musí být služba poskytnuta, pokud spadáte do skupiny osob, kterým občanské sdružení služby poskytuje. Nesmíte být ničím a nikým diskriminováni. V případě, že je smlouva podmiňována, že pokud nepodepíšete tak nebudete mít přístup na kluby, případně, že neobdržíte časopis, je to porušování standard.

§ 55 Telefonická krizová pomoc, § 59 Kontaktní centra, § 60 Krizová pomoc, § 61 Nízkoprahová denní centra, § 62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež § 63 Noclehárny, § 64 Služby následné péče, § 66 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (sem se řadí kluby, i sem se mohou řadit např. rekondiční pobyty) § 67 Sociálně terapeutické dílny, § 68 Terapeutické komunity, § 69 Terénní programy.